

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Новітні тренди розвитку ритейлу формують відповідне полісуб'єктне середовище, особливостями якого є динамічність, високий ступінь невизначеності ведення бізнесу й поступове перенасичення ринку різноманітними товарами і послугами, та потребують швидкого реагування на стрімкі зміни бізнес-оточення та потреб стейкхолдерів. Дієвим інструментом усунення або зменшення несприятливого впливу цих змін є ефективне управління економічною активністю підприємницьких структур. Ефективність управлінських рішень в сфері активізації економічної діяльності визначається високим рівнем компетентності управлінського персоналу підприємства, умінням своєчасно реагувати на зміну ринкової ситуації і розробляти дієві механізми адаптації до нових умов функціонування. Як наслідок – зростає науковий і практичний інтерес до формування нової концепції управління економічною активністю торговельного підприємства, яка орієнтована на своєчасну реакцію, адаптацію та запобігання негативного впливу бізнес-середовища і ґрунтується на новітніх наукових розробках та прогресивному досвіді в сфері адаптації ритейлу до вимог ринку.

Усвідомити багатоаспектність теоретичних, методичних та прикладних питань управління економічною активністю торговельного підприємства дозволяє запропонована загальна (генеральна) концепція, яка є складовою стратегічного управління підприємством і забезпечує реалізацію всіх функцій управлінського впливу (безпосередньо управління – регулювання, планування, організація виконання, мотивація, координація, контроль; інформаційної підтримки управління – прогнозування, облік, аналіз, контроль) на об'єкт управління (економічна діяльність торговельного підприємства та її активізація). Вона охоплює всі основні складові управління економічною діяльністю, виділяє ключові напрями її активізації з орієнтацією на адаптацію до мінливих умов бізнес-середовища і потреби стейкхолдерів, посилення ринкових позицій та забезпечення економічного зростання торговельного підприємства. На її основі можуть розроблятися часткові (спеціальні) концепції управління економічною активністю підприємства торгівлі, що засновані на виокремленні складових економічної активності. В контексті

активізації економічної діяльності підприємства такими концепціями є виробнича, фінансова, управлінська, кадрова, ринкова, інноваційна, інвестиційна тощо.

Архітектурна побудова запропонованої концепції адаптивного управління економічною активністю підприємства торгівлі передбачає виділення чотирьох компонент, інтеграція яких сприяє прийняттю обґрунтованих рішень в сфері активізації економічної діяльності підприємницьких структур ритейлу:

- загально-установча – визначає об’єкт; предмет, мету, завдання, функції, детермінанти, закони, теорії, парадигми та критерії ефективності реалізації певних управлінських дій;

- теоретико-методологічна – визначає основні базові категорії та поняття та методологічне підґрунтя для вирішення завдань управління активізацією економічної діяльності підприємства та оцінки його ефективності в цілому та у розрізі окремих складових (у вигляді визначених підходів і принципів та прийомів і методів сканування, моніторингу середовища, діагностики, прогнозування та оцінки результатів управління тощо);

- змістовно-сенсова – є «ядром» концепції та проєкцією сукупності закономірностей, особливостей та розвитку економічної активності, виявлених із залученням зафіксованих теоретико-методологічних підстав. Її подання знаходить відображення у вигляді стратегії, системи, оптимального процесу і дієвого механізму управління, та дозволяє: оцінити сучасний стан економічної діяльності підприємства; виявити детермінанти і напрями її активізації; простежити перспективи потенціалу формування економічної активності та її розвитку; технологічно грамотно організувати роботу з управління нею; отримати достовірні результати і розширити уявлення про економічну активність торговельного підприємства в науковому і практичному плані;

- забезпечувальна – забезпечує ресурсну, інформаційну, організаційну, методичну та технічну підтримку прийняття рішень в сфері управління економічною активністю підприємств торгівлі.

На відміну від існуючих розроблена концепція управління економічною активністю підприємства торгівлі базується на сучасних теоріях і парадигмі полісуб’єктного менеджменту економічних систем, що дозволяє більш обґрунтовано підходити до формування стратегії, системи, процесу та механізму управління, і сприяє ефективному вирішенню завдань з покращення потенціалу формування та підвищення рівня економічної активності торговельного підприємства.